

Formand: Kristian Mølgaard

Solbjergvej 3, 2.

2000 Frederiksberg

20 64 44 23

krm@boelskifteadvokater.dk

Sekretariat: Peter Trudsø

Farvergade 27 D, 1.

1463 København K

28 13 64 95

pt@strafferetsadvokaten.dk

www.lffa.dk

Meddelelser nr. 5

28. maj 2018

Studieturen til London

Lokalkursus om digitale straffesager og de nye persondataregler

LFFA og GDPR

Københavns byret: Dokumentation ved ombeskikkelse af forsvarer

Retningslinjer fra Kriminalforsorgen for forsvarsadvokaters medbragte kommunikationsudstyr og tilbehør i fængsler og arresthuse

Eventuel genoptagelse af visse afsluttede straffesager om overtrædelse af cabotageforordningens artikel 8, stk. 3, og bekendtgørelse om godskørsel § 16 a (nugældende § 17)

Umbrella: Status på landsretternes domme

Seneste nyt fra Højesteret

Meddelelse 13: Salær for ventetid ved fængselsbesøg

Studieturen til London

Knap 40 medlemmer af LFFA var i perioden 20. – 24. maj 2018 på en vellykket studietur til London, hvor der blev aflagt besøg i Old Bailey, Royal Courts of Justice, Wood Green Crown Court, UK Supreme Court, Parliament, Law Society, The Bar Council og Danmarks Ambassade.

Kursusbevis vil blive afleveret til deltagerne personligt ved det kommende lokalkursus / fremsendt pr. mail til deltagerne i løbet af juni.

I bestyrelsen tales der allerede om, hvor næste studietur skal gå hen....

Lokalkursus om digitale straffesager og de nye persondataregler

Som tidligere annonceret i Meddelelser afholdes lokalkursus om digitale straffesager og de nye persondataregler. Der er i alt over 100 tilmeldte.

Kurset giver 7 lektioner til den obligatoriske efteruddannelse for advokater.

Lørdag 9.6.18, kl. 09.30-16.45, Tivoli Hotel, Arni Magnussons Gade 2, DK-1577 København V, 44 87 00 00

Lørdag 16.6.18, kl. 09.30-16.45, Hotel Opus, Egebjergvej 1, DK-8700 Horsens, 76 25 72 00

Der er morgenkaffe fra kl. 09.00. Frokost er fra 12.30-13.30.

Undervisere er forsvarsadvokat Rasmus Amandusson og advokat Catrine Søndergaard Byrne.

Rasmus har lavet følgende kursusbeskrivelse:

”Kurset er et hands on kursus, hvor en digital straffesag bliver gennemgået.

Lige fra reglerne om hvilke sager, til hvordan de modtages, opbevares og bruges, herunder vises i retten, og på kontoret.

Alle kursusedtagere modtager en digital straffesag, som skal danne grundlag for undervisningen.

Her læres bl.a. understregning, markering, noter, tekst, bogmærker, sammenlægning, ekstrahering, referat udtræk m. m.

Dette vil blive vist i tre forskellige programmer, to Windowsprogrammer (pdf annotator, som retterne bruger, og Xodo som er gratis) og på Mac vises pdf expert.

Endvidere vil programmer som mac3bitlocker, ocr entreprise og powerpoint blive vist/ illustreret.

Alt sammen for, at man får de bedste redskaber til digitale straffesager, og derved opnår den fulde udnyttelse af potentialet.

Husk computer/ iPad.”

Rasmus' kursusmateriale kan downloades fra hjemmesiden www.lffa.dk (medlemsdelen) fra dagen før kurset.

Catrine giver gennemgang af regler og problemstillinger forbundet med håndtering af data relateret til advokatvirksomheden, og du får praktiske råd og vink, så du kan indrette procedurerne i din advokatvirksomhed.

Eventuelle spørgsmål kan sendes til landsforeningens sekretær Peter Trudsø på pt@strafferetsadvokaten.dk

LFFA og GDPR

Flere medlemmer har kontaktet LFFA's formand og sekretær og spurgt, om foreningen udarbejder retningslinjer til brug for medlemmernes håndtering af de nye persondataregler.

Efter indgående drøftelser i bestyrelsen kan det oplyses, at det vil LFFA ikke gøre, idet der på nuværende tidspunkt er for mange uklarheder i forhold til regelsættets betydning for forsvarsadvokater.

Der henvises i øvrigt til advokatsamfundets vejledning om advokatens behandling af personoplysninger:

<http://www.advokatsamfundet.dk/Service/Nyheder/2018/Ny%20databeskyttelseslov%20er%20vedtaget.aspx>

Til alle medlemmer af Landsforeningen af Forsvarsadvokater kan oplyses følgende om foreningens behandling af oplysningerne om medlemmerne:

”Kontaktoplysninger

Landsforeningen af Forsvarsadvokater
c/o advokat Peter Trudsø
Farvergade 27 D, 1. sal
1463 København K
Cvr.nr. 62164417

Telefon: +45 28 13 64 95

Mail: pt@strafferetsadvokaten.dk

Formålet med behandlingen af dine oplysninger

Vi behandler oplysninger om dig med henblik at opfylde aftalen med dig om dit medlemskab af Landsforeningen af Forsvarsadvokater.

Hvis vi agter at viderebehandle dine personoplysninger til et andet formål end det, som de er indsamlet til, giver vi dig en forudgående orientering og andre relevante yderligere oplysninger.

Retsgrundlaget for behandlingen er Databeskyttelsesforordningens art. 6, stk. 1, litra b. Vi behandler kun de oplysninger, som er helt nødvendige i forhold til formålet.

Videregivelse

Vi videregiver som udgangspunkt ikke dine oplysninger, men ved særlige behov kan der ske videregivelse til følgende eksterne modtagere eller kategorier af modtagere: offentlige myndigheder, andre advokater, pressen, translatører, banker og rejseselskaber.

Herudover videregiver vi dine oplysninger til Danske Advokater, da vi anvender Danske Advokater til at varetage vores data. Vi har indgået en databehandleraftale med Danske Advokater, så vi ved, at de behandler oplysningerne i henhold til loven.

Slettepolitik

Vi sletter dine oplysninger, hvis du melder dig ud, eller du ekskluderes af foreningen.

Det er en forudsætning for dit medlemskab, at vi må behandle oplysninger om dit navn, firmanavn, adresse, mail samt telefonnr. Beder du os om at slette de oplysninger, kan du ikke være medlem af foreningen.

I forbindelse med indmeldelse i Landsforeningen af Forsvarsadvokater skal advokater, der ikke er beneficierede, fremvise straffeattest og oplyse om eventuelle advokatnævnskendelser. Disse oplysninger gennemgås af foreningens sekretær, advokat Peter Trudsø, der - medmindre særlige forhold gør sig gældende - straks efter modtagelsen, sletter disse oplysninger.

Dine rettigheder

Du har efter databeskyttelsesforordningen en række rettigheder i forhold til vores behandling af oplysninger om dig.

Hvis du vil gøre brug af dine rettigheder, skal du kontakte os.

Ret til at se oplysninger (indsigtsret): Du har ret til at få indsigt i de oplysninger, som vi behandler om dig samt en række yderligere oplysninger. Du kan se de registrerede oplysninger her: <http://www.lffa.dk/find-en-forsvarsadvokat>

Ret til berigtigelse (rettelse): Du har ret til at få urigtige oplysninger om dig selv rettet.

Ret til sletning: I særlige tilfælde har du ret til at få slettet oplysninger om dig, inden tidspunktet for vores almindelige generelle sletning indtræffer.

Ret til begrænsning af behandling: Du har i visse tilfælde ret til at få behandlingen af dine personoplysning-

ger begrænset. Hvis du har ret til at få begrænset behandlingen, må vi fremover kun behandle oplysningerne – bortset fra opbevaring – med dit samtykke, eller med henblik på at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares, eller for at beskytte en person eller vigtige samfundsinteresser.

Ret til indsigelse: Du har i visse tilfælde ret til at gøre indsigelse mod vores ellers lovlige behandling af dine personoplysninger. Du kan også gøre indsigelse mod behandling af dine oplysninger til direkte markedsføring.

Ret til at transmittere oplysninger (dataportabilitet): Du har i visse tilfælde ret til at modtage dine personoplysninger i et struktureret, almindeligt anvendt og maskinlæsbart format samt at få overført disse personoplysninger fra én dataansvarlig til en anden uden hindring.

Klage til Datatilsynet: Du har ret til at indgive en klage til Datatilsynet, hvis du er utilfreds med den måde, vi behandler dine personoplysninger på. Du finder Datatilsynets kontaktoplysninger på www.datatilsynet.dk.

Du kan læse mere om dine rettigheder i Datatilsynets vejledning om de registreredes rettigheder, som du finder på www.datatilsynet.dk.

-

Afslutningsvist bemærkes det, at foreningens sekretær i forbindelse med udarbejdelse af Meddelelser jævnligt kommer i besiddelse af afgørelser, der ikke er fuldt anonymiserede. Uanset om afgørelserne bringes i Meddelelser eller ej, slettes de ikke anonymiserede afgørelser hurtigst muligt og bliver derfor ikke lagret hos Landsforeningen af Forsvarsadvokater.”

Københavns byret: Dokumentation ved ombeskikkelse af forsvarer

Præsidenten for Københavns byret har for nylig skrevet følgende til LFFA:

”Kære Peter Trudsø og Kristian Mølgaard.

Tak for en hyggelig snak her hos mig om ombeskikkelser og det krav, vi har været nødt til at stille om skriftlighed.

Jeg har – som aftalt – talt med dommerne om sagen, og vi er enige om, at vi vil acceptere sms beskeder og mails som dokumentation.

Jeg har bedt vores administration om at tilføje det i teksten på vores hjemmeside.”

Opdateret tekst på byrettens hjemmeside kan ses her:

<http://www.domstol.dk/KobenhavnsByret/Radgivning/Pages/Dokumentationvedombeskikkelseafforsvarer.aspx>

Retningslinjer fra Kriminalforsorgen for forsvarsadvokaters medbragte kommunikationsudstyr og tilbehør i fængsler og arresthuse

Som omtalt i LFFA's nyhedsbrev udsendt 18.5.18 har LFFA fra Kriminalforsorgen modtaget retningslinjer for forsvarsadvokaters medbragte kommunikationsudstyr og tilbehør i fængsler og arresthuse, samt den blanket som personalet skal bruge ved registrering af effekterne. Retningslinjer og blanket er sendt ud til kriminalforsorgens institutioner og er gældende fra 15.5.18. Retningslinjerne er formuleret som følger:

"Hvad må forsvarsadvokater medbringe ved besøg?"

Den 15. maj 2018 sker der en præcisering af retningslinjerne for, hvilket kommunikationsudstyr, tilbehør og anden elektronik forsvarsadvokater må medbringe, når de skal besøge en klient i kriminalforsorgens institutioner.

Retningslinjerne er udarbejdet under hensyntagen til orden og sikkerhed, samt til forsvarsadvokaternes mulighed for at varetage deres opgaver.

Kommunikationsudstyr og tilbehør

Hovedreglen: Der må ikke medbringes kommunikationsudstyr og tilbehør

Mobiltelefoner og andet kommunikationsudstyr samt tilbehør må ikke medbringes .

Eksempler på andet kommunikationsudstyr, der ikke må medbringes : smartwatches og trådløse headsets.

Eksempler på tilbehør , der ikke må medbringes: oplader, batterier og hovedtelefoner/headsets til mobiltelefoner, SIM-kort og USB-stik med internetadgang .

Undtagelse : Forsvarsadvokater må medbringe én computer , Ipad eller tablet

Forsvarsadvokater må medbringe én computer, Ipad eller tablet, hvis udstyret:

1. har en skærmstørrelse på over 10",
2. er på flytilstand, så al trådløs kommunikation er deaktiveret, og
3. fremvises til personalet og registreres.

Integrerede dele af computeren skal ikke fjernes. Det gælder f.eks. et SIM - kort, der kun kan fjernes ved brug af værktøj eller ved adskillelse af computeren.

Forsvarsadvokater må medbringe tilbehør til computer, Ipad og tablet – f.eks. ledninger, oplader og computermus med ledning. Der må også medbringes lagringsmedier som f.eks. USB - stik (uden internet adgang), CD - rom og ekstern harddisk.

Anden elektronik

Forsvarsadvokater må medbringe anden elektronik, der ikke er kommunikationsudstyr - f . eks. almindelige ure, diktafoner og lommeregnerne.

Registrering og kontrol

Alt kommunikationsudstyr og tilbehør, der ønskes medbragt ved besøget, skal fremvises til personalet . Personalet skal registrere computer, Ipad eller tablet samt tilbehør på den særlige blanket hertil.

Personalet skal alene foretage registrering af udstyret og en umiddelbar besigtigelse af de medbragte effekter. Personalet skal ikke vurdere, om et USB - stik er en lagringsenhed eller har internetadgang.

Personalet skal kontrollere, at de medbragte effekter tages med ud efter besøget.

Forsvarsadvokaten er ansvarlig for , at de medbragte effekter ikke er en overtrædelse af forbuddet imod at medbringe kommunikationsudstyr. En overtrædelse kan i lukkede institutioner medføre anmeldelse til politiet .

Direktoratet for Kriminalforsorgen, 9. maj 2018”

Eventuel genoptagelse af visse afsluttede straffesager om overtrædelse af cabotageforordningens artikel 8, stk. 3, og bekendtgørelse om godskørsel § 16 a (nugældende § 17)

Rigsadvokaten har 30.4.18 anmodet LFFA om at kommunikere følgende til medlemmerne:

”Østre Landsret har den 29. november 2016 afsagt dom i en sag, som tidligere har givet anledning til berostillelse af sager om, hvorvidt en transportvirksomhed i forbindelse med cabotagekontrol kan fremlægge klart bevis for den indgående internationale transport samt bevis for hver efterfølgende cabotagekørsel, der er udført. Problemstillingen i sagen var, på hvilket nærmere bestemt tidspunkt dokumentationen skal fremlægges.

Spørgsmålet vedrører fortolkningen og rækkevidden af artikel 8, stk. 3, i Europa- Parlamentet og Rådets forordning (EF) nr. 1072/2009 om fælles regler for adgang til markedet for international godskørsel (cabotageforordningen) og § 16 a i bekendtgørelse nr. 724 af 27. juni 2012 om godskørsel, som indsat ved bekendtgørelse 377 af 12. april 2013 om ændring af bekendtgørelse om godskørsel (nugældende bekendtgørelse nr. 1373 af 26. november 2015 (godskørselsbekendtgørelsen) og bekendtgørelse om godskørsel § 16 a (nugældende § 17).

På baggrund af landsrettens afgørelse ophævede Rigsadvokaten ved brev 27. februar 2017 berostillelsen og orienterede samtidig samtlige tungvognscentre og de regionale statsadvokater om den fremadrettede behandling af de verserende sager.

Kort om reglerne

Efter cabotageforordningens artikel 8, stk. 3, anses national godskørsel, der udføres i værtsmedlemsstaten af en ikke-hjemmehørende transportvirksomhed, kun for at være i overensstemmelse med forordningen, hvis transportvirksomheden kan fremlægge klart bevis for den indgående internationale transport samt bevis for hver efterfølgende cabotagekørsel, der er udført. I godkørselsbekendtgørelsens § 16 a (nugældende § 17) er det præciseret, at det klare bevis for den indgående internationale transport og for hver efterfølgende cabotagekørsel skal foreligge ved standsningen af køretøjet og forevises for kontrolmyndigheder på forlangende. § 16 a (nugældende § 17) blev indsat ved ændringsbekendtgørelse nr. 377 af 12. april 2013.

Østre Landsrets dom

Som nævnt blev berostillelsen iværksat på baggrund af en konkret sag. I den pågældende sag var der rejst tiltalte for overtrædelse af cabotageforordningens artikel 8, stk. 3, ved at have foretaget cabotagekørsel uden at kunne fremlægge samtlige oplysninger om den forudgående internationale kørsel og den aktuelle nationale kørsel på tidspunktet for politiets kontrol. Under sagens hovedforhandling i byretten fremlagde den tiltalte virksomhed dokumentation, der ikke havde været til stede på tidspunktet for politiets kontrol. På baggrund af den dokumentation, der var fremlagt i retten, blev den tiltalte virksomhed frifundet.

Sagen drejede sig således om fortolkningen og rækkevidden af cabotageforordningens artikel 8, stk. 3, og godkørselsbekendtgørelsens § 16 a (nugældende § 17) i relation til spørgsmålet om, hvornår den relevante

dokumentation skal foreligge, sådan at den kan fremvises ved kontrol. Anklagemyndigheden søgte og fik Procesbevillingsnævnets tilladelse til at anke byrettens dom til landsretten.

Ved hovedforhandlingen i Østre Landsret den 28. november 2013 fandt landsretten, at sagens afgørelse ville kræve en præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen, og sagen blev på den baggrund udsat på anklagemyndighedens overvejelser.

Spørgsmålet om præjudiciel forelæggelse blev herefter forelagt Juridisk Specialudvalg, og det blev samtidig besluttet at stille sager om cabotageforordningens artikel 8, stk. 3, og godkørselsbekendtgørelsens § 16 a i bero.

Efterfølgende påpegede EU-Kommissionen i en åbningsskrivelse af 11. juli 2014 til Danmark, at Kommissionen fandt, at det danske krav om, at dokumentation skulle foreligge øjeblikkeligt, var i strid med cabotageforordningen.

I september 2014 ændrede de danske myndigheder cabotagevejledningen, sådan at det nu fremgår af vejledningen, at dokumentation skal fremvises "inden for rimelig tid" efter standsningen af køretøjet, at elektronisk fremsendelse af dokumentation til køretøjet inden for kort tid accepteres, og at fremskaffelse af dokumentation ikke må medføre en væsentlig forsinkelse af politiets kontrol.

Østre Landsrets besluttede ved kendelse af 22. december 2014, at der skulle ske præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen.

Af Kommissionens efterfølgende begrundede udtalelse af 25. september 2015 fremgår det, at Kommissionen – henset til de danske myndigheders ændring af cabotagevejledningen – ikke ville foretage sig yderligere for så vidt angår spørgsmålet om fortolkningen af artikel 8, stk. 3, i relation til spørgsmålet om, hvornår dokumentationen skal foreligge.

I den konkrete sag fortsatte hovedforhandling i Østre Landsret den 22. november 2016. Under retsmødet var der enighed om, at de papirer, der var i lastbilen, var mangelfulde. Der var endvidere enighed om, at disse mangler kunne udbedres inden for en rimelig frist, ligesom der var enighed om, at spørgsmålet i sagen herefter alene var, om lastbilens chauffør i forbindelse med kontrollen blev givet en rimelig frist til at få bragt papirerne i orden, idet anklagemyndigheden anerkendte, at chaufføren skulle have lejlighed hertil. Af forklaringerne i sagen fremgår det, at det var politiets opfattelse på standsningstidspunktet, at manglen ved dokumentationen ikke umiddelbart kunne afhjælpes, og at dokumentation derfor ikke ville kunne fremskaffes. Under de omstændigheder fandt landsretten, at der ikke med den sikkerhed, der er nødvendig for at kunne domfælde i en straffesag, var ført bevis for, at lastbilens chauffør var blevet indrømmet mulighed for inden rimelig tid at fremskaffe fornøden dokumentation. Af den grund tiltrådte landsretten, at tiltalte var blevet frifundet. Jeg vedlægger kopi af landsrettens dom.

Behandlingen af verserende sager

Under henvisning til Østre Landsrets dom af 29. november 2016 har Rigsadvokaten som nævnt ophævet berostillelsen af visse ikke-afgjorte sager om cabotageforordningens artikel 8, stk. 3, og godkørselsbekendtgørelsens § 16 a (nugældende § 17). Rigsadvokaten har samtidig anmodet samtlige tungvognscentre samt statsadvokaterne om, at behandlingen af de berostillede sager fortsætter.

Sagerne skal vurderes i lyset af Østre Landsrets dom af 29. november 2016, sådan at det overvejes, om der i forbindelse med kontrollen er givet en rimelig frist til at fremskaffe tilstrækkelig dokumentation. Hvis det vurderes, at der ikke er givet en sådan rimelig frist til at fremskaffe dokumentation i forbindelse med kontrollen, skal sagerne påtaleopgives efter retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 1, hvis der alene er rejst sigtelse. Hvis der er rejst tiltale i sagerne, skal anklagemyndigheden påstå frifindelse.

Identifikation af relevante afgjorte sager

Jeg kan endvidere oplyse, at jeg har anmodet politikredsene og de regionale statsadvokater om at overveje, om der har været sager ved embederne, som i lyset af Østre Landsrets dom bør genoptages.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at der ikke i politiets sagsbehandlingssystem (POLSAS) er oprettet en særskilt gerningskode, der vedrører cabotageforordningens artikel 8, stk. 3, og bekendtgørelse om godskørsel § 16 a (nugældende § 17), og at det dermed ikke er muligt at identificere allerede afgjorte sager ved et dataudtræk.

En egentlig identifikation af de mulige genoptagelsessager vil således forudsætte en manuel gennemgang i de enkelte politikredse af alle afgjorte cabotagesager med henblik på at udfinde de sager, hvor der i forbindelse med kontrollen ikke er givet en rimelig frist til at fremskaffe tilstrækkelig dokumentation.

Rigsadvokaten finder ikke grundlag for, at anklagemyndigheden på eget initiativ foretager en sådan manuel og ressourcerkrævende gennemgang af samtlige sager. Rigsadvokaten finder imidlertid, at anklagemyndigheden bør finde de sager frem, som man umiddelbart er bekendt med henblik på genoptagelse.

Hvis en domfældt har haft en relevant sag, som i lyset af Østre Landsrets dom bør behandles på ny, kan vedkommende eller dennes forsvarer kontakte den politikreds, der har behandlet sagen.

Eventuelle spørgsmål

Såfremt der er spørgsmål til ovenstående, er man velkommen til at kontakte specialanklager Tina Sandager på 72 68 90 91, rigsadvokaten@ankl.dk.

Med venlig hilsen

Jeanie Sølager Bigler
Vicestatsadvokat

Umbrella: Status på landsretternes domme

På landsretternes hjemmesider er indtil videre offentliggjort følgende praksis:

<http://www.domstol.dk/VestreLandsret/nyheder/domsresumeer/Pages/Domidenførstesagilandsrettenomdelingafsexvideo.aspx>

<http://www.domstol.dk/oestrelandsret/nyheder/domsresumeer/Pages/DomidenførstesagiØstreLandsretomdelingafsexvideo.aspx>

<http://www.domstol.dk/oestrelandsret/nyheder/domsresumeer/Pages/DommeidenandenogtredjesagiØstreLandsretomdelingafsexvideoer.aspx>

Seneste nyt fra Højesteret

Siden seneste nummer af Meddelelser er der afsagt følgende afgørelser af Højesteret af interesse for forsvarsadvokater (www.hoejesteret.dk).

15 års fængsel for manddrab med maskinpistol og for grov vold

Dom afsagt den 20. april 2018, sag 12/2018

T var dømt for manddrab og besiddelse af en maskinpistol med tilhørende ammunition på en gade i Randers. T havde affyret 6 skud fra en maskinpistol mod en mand, der blev ramt i benene og på kroppen med betydelige skader til følge, hvilket medførte, at manden måtte gennemgå flere operationer og senere afgik ved døden. For Højesteret angik sagen strafudmålingen, herunder navnlig betydningen af, at et drab er begået under anvendelse af en maskinpistol.

Højesteret fandt, at der i den foreliggende sag, hvor et fuldautomatisk skydevåben var anvendt til at begå drab på et offentligt tilgængeligt sted, og der derved samtidig var sket en overtrædelse af straffelovens bestemmelse om våbenbesiddelse, var grundlag for at skærpe straffen i forhold til udgangspunktet på 12 års fængsel for drab.

T var af betydning for straffastsættelsen endvidere dømt for vold af særligt rå, brutal og farlig karakter og besiddelse af et hel- eller halvautomatisk skydevåben med tilhørende ammunition på en parkeringsplads i Tilst. T havde i forening og efter forudgående planlægning med en ukendt medgerningsmand overfaldet en anden mand, idet de bl.a. stak ham flere gange i kroppen med en saks eller lignende skarp genstand og på kort afstand affyrede skud fra skydevåbenet, hvoraf et skud ramte manden i benet. Højesteret fastslog, at T skulle straffes med fængsel i 15 år.

Landsretten var nået til samme resultat.

Forældrepar, der havde ladet to døtre omskære, straffet med 1½ års fængsel

Dom afsagt den 2. maj 2018, sag 1/2018

T1 og T2 var i landsretten dømt for under en ferie i Afrika at have ladet deres to døtre på 8 og 15 år omskære. Omskæringen var for begge pigers vedkommende en såkaldt kategori II-omskæring, hvor den yderste del af klitoris og dele af de småskamlæber var blevet bortskåret.

Højesteret fandt, at der ved straffastsættelsen som skærpende omstændigheder skulle lægges vægt på, at pigerne var mindreårige og særdeles værgeløse, samt at de tiltalte ved at lade pigerne omskære, havde tilsidesat den særlige omsorgspligt, der påhvilede dem som forældre. Der skulle endvidere lægges vægt på, at omskæringen måtte antages at være planlagt, og at de tiltalte måtte antages at være klar over, at de ved omskæringen kunne påføre deres døtre alvorlige, livsvarige fysiske og psykiske skader.

Som formildende omstændigheder skulle der lægges vægt på, at omskæringen formentlig var foretaget på et sygehus og på en måde, som ifølge Retslægerådet betød, at der var sket en pæn opheling uden synligt arvæv, og at der ikke umiddelbart kunne forventes gener eller smerter ved seksuallivet.

Højesteret fandt på den baggrund, at straffen skulle fastsættes til fængsel i 1½ år. Der var ikke grundlag for at udvise T2, der var somalisk statsborger, da udvisning ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Landsretten var nået til et andet resultat for så vidt angår straffastsættelsen.

Der var ikke grundlag for fortsat at frihedsberøve en udlænding, der ikke havde lovligt ophold her i landet og som nægtede at medvirke til udsendelse til sit hjemland Irak

Kendelse afsagt den 2. maj 2018, sag 251/2017

A, der ikke havde lovligt ophold her i landet, nægtede at medvirke til udsendelse til Irak, som var hans hjemland. Som følge af hans manglende samtykke til udsendelse ville de irakiske myndigheder ikke medvirke til tvangsmæssig tilbagesendelse af ham. A havde i medfør af udlændingeloven været frihedsberøvet siden den 29. marts 2017. Sagen angik spørgsmålet om fortsat frihedsberøvelse af ham i medfør af udlændingelovens regler om frihedsberøvelse af en udlænding uden lovligt opholdsgrundlag bl.a. med henblik på at motivere ham til at medvirke til udsendelse. En sådan frihedsberøvelse kan maksimalt vare i 18 måneder, og reglerne herom skal fortolkes i overensstemmelse med EU's tilbagesendelsesdirektiv.

Højesteret vurderede, at betingelserne for at opretholde frihedsberøvelsen af A ikke var opfyldt i den foreliggende situation, hvor A fortsat nægtede at give samtykke til udsendelse. Der var ikke udsigt til, at det ved fortsat frihedsberøvelse ville være muligt at formå A til at ændre indstilling, ligesom der som følge af de irakiske myndigheders holdning heller ikke var udsigt til, at udsendelse ville kunne gennemføres uden samtykke fra A. Da der således ikke forelå oplysninger om effektive udsendelsesforanstaltninger, der gav grundlag for en formodning om ændring af den nuværende fastlåste situation og fremskridt i processen inden udløbet af den absolutte frist for frihedsberøvelse, fastslog Højesteret, at A skulle løslades.

Landsretten var nået til det modsatte resultat.

Justitsministeriets afgørelse om udlevering til strafforfølgning i Rumænien blev stadfæstet

Kendelse afsagt 2. maj 2018, sag 40/2018

De rumænske myndigheder anmodede om at få T udleveret til strafforfølgning i Rumænien. Efter anmodning fra Rigsadvokaten afgav de rumænske myndigheder udtalelser om de forhold, hvorunder T ville blive varetægtsfængslet efter en udlevering til Rumænien, og om forholdene under afsoning af en eventuel fængselsstraf.

Højesteret fandt, at oplysningerne fra de rumænske myndigheder måtte lægges til grund ved sagens afgørelse, og at udtalelserne måtte forstås således, at T under såvel varetægtsfængsling som afsoning af en eventuel fængselsstraf i Rumænien var garanteret et personligt areal på mindst 3 m² i en flerpersoners celle. Højesteret fandt endvidere, at der efter oplysningerne om forholdene for T under varetægtsfængsling og eventuel afsoning ikke var grundlag for at fastslå, at der var reel risiko for, at T ville blive udsat for umenneskelig eller nedværdigende behandling i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Han skulle derfor udleveres til Rumænien.

Landsretten var kommet til samme resultat.

Forvaring for voldtægt

Dom afsagt den 15. maj 2018, sag 33/2018

T, der i en periode på ca. 30 år var straffet gentagne gange, herunder tre gange for voldtægt og voldtægtsforsøg, var i landsretten dømt for bl.a. to tilfælde af fuldbyrdet voldtægt begået mod sin tidligere samlever.

Højesteret fandt på baggrund af karakteren af de nu begåede seksualforbrydelser sammenholdt med oplysningerne om T's person, herunder Retslægerådets udtalelse samt omfanget og karakteren af hans tidligere kriminalitet, at betingelserne for forvaring var opfyldt.

Højesteret tog herefter anklagemyndighedens påstand om forvaring til følge.

Landsretten var nået til samme resultat.

Frihedsberøvelse med henblik på udvisning af rumænere, der havde etableret lejr ved Nikolaj Kirke, Københavns Byret og Scandia Hotel, var lovlig

Kendelser afsagt den 16. maj 2018, Sag 212/2017 m.fl.

Fire rumænske statsborgere vedtog i juni 2017 en bøde for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen, fordi de i strid med forbuddet om at slå lejr havde indrettet sig henholdsvis ved Nikolaj Kirke, Københavns Byret og Scandia Hotel med bl.a. madrasser, dyner, tæpper og deres ejendele. Udlændingestyrelsen traf afgørelse om udvisning af de fire rumænere, der var kommet til Danmark kort tid forinden. For Højesteret angik sagen lovligheden af den administrative frihedsberøvelse i medfør af udlændingeloven.

Højesteret fastslog, at rumænernes adfærd udgjorde en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse. Hensynet til den offentlige orden, der beskyttes efter Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 29. april 2004 (opholdsdirektivet), og den aktuelle overtrædelse sammenholdt med de kort forud begåede overtrædelser af ordensbekendtgørelsen havde ikke en tilfældig karakter med begrænset skadevirkning, men blev anset for at være udslag af en systematisk adfærd som led i rumænernes ophold i Danmark som flaskesamlere. Rumænerne havde ikke tilknytning til Danmark, hvorfor udvisning med indrejseforbud i 2 år ikke blev anset for stridende mod proportionalitetsprincippet i opholdsdirektivet. Højesteret fandt endvidere, at frihedsberøvelsen var nødvendig for at sikre muligheden for udvisning, idet mindre indgribende foranstaltninger efter det oplyste om rumænernes forhold ikke var tilstrækkelige.

Landsretten var nået til samme resultat.

Udvisning med indrejseforbud i 6 år ikke i strid med Danmarks internationale forpligtelser

Dom afsagt den 24. maj 2018, Sag 42/2018

T, en nu 30-årig statsløs palæstinenser fra Libanon, der havde opholdt sig i Danmark siden han var 4 år, var ved byrettens og landsrettens dom fundet skyldig i to tilfælde af vidnetrusler efter straffelovens § 123 og et tilfælde af afpresning efter straffelovens § 281, stk. 1, nr. 1, og idømt en ubetinget straf af fængsel i 8 måneder. Han var endvidere blevet betinget udvist af Danmark. T var tidligere straffet og betinget udvist. De to vidnetrusler var begået i prøvetiden for den betingede udvisning. Sagen for Højesteret angik alene spørgsmålet om udvisning.

Højesteret udtalte bl.a., at T skulle udvises ubetinget med indrejseforbud i 6 år, medmindre dette ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. den dagældende udlændingelovs § 24 b, stk. 3, jf. § 22, nr. 6, jf. § 32, stk. 2, nr. 2. Efter arten og grovheden af såvel hans nuværende som hans tidligere kriminalitet fandt Højesteret efter en samlet vurdering, at ubetinget udvisning med indrejseforbud i 6 år ikke var et uproportionalt indgreb i strid med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Landsretten var nået til et andet resultat.

Længstetiden for en foranstaltning blev forlænget med 2 år

Kendelse afsagt den 23. maj 2018, Sag 18/2018

A, der flere gange tidligere var straffet for promillekørsel i personbil og dømt for spirituskørsel på knallert, blev ved en dom i 2012 fundet skyldig i bl.a. to tilfælde af spirituskørsel på knallert og idømt en foranstaltning. Foranstaltningen indebar, at han skulle undergive sig tilsyn af kommunen, således at han skulle efterkomme tilsynsmyndighedens bestemmelser om ophold og arbejde, og således at tilsynsmyndigheden kunne træffe bestemmelse om anbringelse i institution for personer med vidtgående psykiske handicap, samt at

han skulle underkaste sig lægeligt ledet behandling mod misbrug af alkohol. Længstetiden for foranstaltningen blev fastsat til 5 år. Sagen angik, om længstetiden for foranstaltningen skulle forlænges med 2 år.

Højesterets flertal fandt, at særlige omstændigheder begrundede, at længstetiden for foranstaltningen blev forlænget med 2 år. Flertallet bemærkede, at det ikke kunne føre til en anden vurdering, at der var installeret alkoholås i A's egen bil, da alkoholås alene forhindrer recidiv med brug af det køretøj, hvori alkoholåsen er installeret.

Højesterets flertal fandt endvidere, at proportionalitetshensyn på nuværende tidspunkt ikke kunne føre til et andet resultat.

Landsretten var nået til samme resultat.

Meddelelse 13

Salær for ventetid ved fængselsbesøg

Landsretspræsidenternes vejledende takster pr. 1. januar 2018 for salærer til forsvarere i straffesager

Landsretspræsidenternes vejledende takster pr. 1. januar 2018 for salærer til forsvarere i straffesager mv. omtaler ikke vederlag til forsvarere ved ventetid i fængslet i forbindelse med fængselsbesøg. Det fremgår derimod, at der til hovedforhandlingens varighed medregnes ventetid før sagens påbegyndelse og ventetid mellem sagens optagelse til dom og dennes afsigelse, i sidstnævnte tilfælde dog kun for så vidt forsvareren forbliver til stede i retten. Landsretten fandt herefter, at forsvarere tilsvarende skal honoreres, når de som følge af fængslets forhold har ventetid i fængsler i forbindelse med fængselsbesøg, for så vidt de uden at have andre opgaver i fængslet forbliver på stedet i ventetiden. Byrettens afgørelse ændres derfor således, at der tillægges den beskikkede forsvarer, advokat A, yderligere salær som begæret på 4.350 kr. med tillæg af moms.

Kendelse afsagt af Østre Landsret 22.5.18, 16. afd. nr. S-1282-18

"Advokat A kærer salærafgørelse af 24. april 2018 i sagen

Anklagemyndigheden

Mod

T

(cpr. nr. XXXX92-XXXX)

(Advokat A, besk.)

Ingen var indkaldt eller mødt.

Der fremlagdes udskrift af retsbogen fra Københavns Byret (SS.93-4539/2018 og 8S93- 9797/2018) med bilag, rettens fremsendelsesbrev af 14. maj 2018 samt anmodning af 2. maj 2018 fra den for tiltalte beskikkede forsvarer, advokat A til byretten om yderligere salær, som hvis dette ikke tilkendes, skal anses for et kæreskrift.

Advokat A har kæret Københavns Byrets salærafgørelse af 24. april 2018 med påstand om salær for 2 ½ times ventetid i Vestre Fængsel i overensstemmelse med salærindstilling af 24. april 2018.

Af salærindstillingen af 24. april 2018 fremgår blandt andet:

"Fredag den 6. april havde jeg en aftale med tolk kl. 13.30. Da klokken blev 15.00 og vi stadig ikke var nr. 1 i køen, og besøgsafdelingen lukkede kl. 15.15, måtte vi gå med uforrettet sag og komme igen en anden dag.

23/04-2018 ventede tolken og jeg i 1 time før arrestanten ankom til besøgsrummet."

Advokat A har gjort gældende, at de 2 ½ times ventetid, hun har haft i Vestre Fængsel, skal betales af statskassen, i overensstemmelse med hendes salærindstilling af 24. april 2018, således at hun får betalt 2 ½ times ventetid a 1.740 kr., i alt 4.350 kr., ekskl. moms.

Byretten har ved sagens fremsendelse anført:

"Jeg kan henholde mig til den trufne afgørelse. Jeg kan oplyse, at jeg mundtligt orienterede advokaten om, at jeg ikke mente, at de gældende takster giver mulighed for at tillægge ventepenge ved fængselsbesøg."

Efter votering afsagdes

kendelse:

Landsretspræsidenternes vejledende takster pr. 1. januar 2018 for salærer til forsvarere i straffesager mv. omtaler ikke vederlag til forsvarere ved ventetid i fængslet i forbindelse med fængselsbesøg. Det fremgår derimod, at der til hovedforhandlingens varighed medregnes ventetid før sagens påbegyndelse og ventetid mellem sagens optagelse til dom og dennes afsigelse, i sidstnævnte tilfælde dog kun for så vidt forsvareren forbliver til stede i retten.

Landsretten finder, at forsvarere tilsvarende skal honoreres, når de som følge af fængslets forhold har ventetid i fængsler i forbindelse med fængselsbesøg, for så vidt de uden at have andre opgaver i fængslet forbliver på stedet i ventetiden. Byrettens afgørelse ændres derfor således, at der tillægges den beskikkede forsvarer, advokat A, yderligere salær som begæret på 4.350 kr. med tillæg af moms.

Thi bestemmes:

Byrettens kendelse ændres således, at der tillægges den beskikkede forsvarer, advokat A, yderligere salær på 4.350 kr. med tillæg af moms.

Salæret udredes foreløbig af statskassen.

Sagen sluttet."